

Pràcticum III**2013/2014**

Codi: 101785

Crèdits: 12

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500891 Infermeria	OB	3	1

Professor de contacte

Nom: Carmen Bono Vosseler

Correu electrònic: Carmen.Bono@uab.cat

Utilització d'idiomes

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Algun grup íntegre en anglès: No

Algun grup íntegre en català: Sí

Algun grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits**Avís important: el codi correcte d'aquesta assignatura pel curs 2013-14 és 103675**

- L'estudiant ha d'haver assistit a la sessió de Prevenció de Riscos, superant l'examen de coneixements sobre la mateixa, que s'imparteix durant el primer semestre de segon curs.
- De la mateixa manera, és requisit assistir a la consulta de medicina preventiva per a la realització de la prova de la tuberculina.
- Prèviament és molt recomanable haver realitzat els pràcticums I i II.

Objectius**OBJECTIU GENERAL**

El Pràcticum III ha de permetre l'estudiant integrar i aplicar els continguts treballats en les diferents assignatures, incorporant nous coneixements, habilitats i actituds a través del contacte real amb la professió infermera i la seva complexitat.

OBJECTIUS ESPECÍFICS

- Permetre l'estudiant aprofundir en les cures iniciades als Pràcticums anteriors i en aquelles que la infermera presta dins de l'àmbit hospitalari i iniciar-se en aquelles cures que es donen en serveis assistencials d'alta complexitat.
- Treballar el procés d'atenció d'infermeria com a metodologia científica de resolució de problemes amb el model conceptual de Virginia Henderson.
- Desenvolupar les dues dimensions del rol professional, el rol de col·laboració i el rol autònom, conscienciant-se de la importància d'aquest últim.
- Prestar una atenció sanitària adient a les necessitats de salut, garantint unes cures infermeres de qualitat, dirigida a la persona i la família, amb una visió integral que contempli les vessants biològica, psicològica i social de l'individu.
- Desenvolupar habilitats comunicatives amb la persona atesa, la seva família i l'equip de treball.

Competències

Infermeria

- Basar les intervencions infermeres en l'evidència científica i en els mitjans disponibles.
- Col·laborar i integrar-se en grups i equips de treball.
- Demostrar que es comprenen, sense prejudicis, les persones: considerar-ne els aspectes físics, psicològics i socials, com a individus autònoms i independents; assegurar que es respectin les seves opinions, creences i valors, i garantir el dret a la intimitat, a través de la confidencialitat i el secret professional.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua
- Dissenyar sistemes de cures dirigits a persones, famílies o grups, avaluar-ne l'impacte i establir-hi les modificacions oportunes.
- Establir una comunicació eficaç amb pacients, família, grups socials i companys, i fomentar l'educació per a la salut.
- Expressar-se de manera fluida, coherent i adequada a les normes establertes, tant oralment com per escrit.
- Fer les cures infermeres basant-se en l'atenció integral de salut, que suposa la cooperació multiprofessional, la integració dels processos i la continuïtat assistencial.
- Identificar, analitzar i prendre l'opció resolutiva més adequada per donar resposta als problemes de l'àmbit professional, de manera eficient i eficaç.
- Oferir una atenció sanitària tècnica i professional adequada a les necessitats de salut de les persones ateses, d'acord amb l'estat de desenvolupament dels coneixements científics de cada moment i amb els nivells de qualitat i seguretat que s'estableixen a les normes legals i deontològiques aplicables.
- Planificar i dur a terme cures infermeres dirigides a persones, famílies o a grups, orientades als resultats en salut, i avaluar-ne l'impacte a través de guies de pràctica clínica i assistencial que descriuen els processos pels quals es diagnostica, tracta o cuida un problema de salut.
- Plantejar solucions als problemes de salut i malaltia de les persones, les famílies i la comunitat aplicant la relació terapèutica seguint el mètode científic del procés infermer.
- Promoure i respectar el dret de participació, informació, autonomia i el consentiment informat, en la presa de decisions de les persones ateses, d'acord amb la manera com viuen el seu procés de salut-malaltia.
- Reconèixer i afrontar els canvis amb facilitat
- Respectar el medi ambient i fomentar el desenvolupament sostenible
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.
- Treballar amb l'equip de professionals com unitat bàsica en la qual s'estructuren de manera unidisciplinària o multidisciplinària i interdisciplinària els professionals i la resta de personal de les organitzacions assistencials.
- Utilitzar la metodologia científica en les pròpies intervencions.

Resultats d'aprenentatge

1. Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
2. Identificar, analitzar i prendre l'opció resolutiva més adequada per donar resposta als problemes de l'àmbit professional, de manera eficient i eficaç.
3. Adoptar el judici clínic i proposar les solucions més adequades als problemes de salut plantejats.
4. Analitzar totes les pròpies intervencions a través de les diferents fases del procés infermer.
5. Aplicar cures infermeres seguint els protocols i els plans de salut dissenyats tant per a les persones com per a la comunitat, i avaluar-ne els resultats.
6. Aplicar el procés d'atenció infermera en totes les seves intervencions i la relació d'ajuda.
7. Aplicar les normes de seguretat relacionades amb l'aplicació de les radiacions
8. Argumentar les intervencions infermeres amb evidència científica i tenint en compte els mitjans disponibles en cada situació.
9. Col·laborar i integrar-se en grups i equips de treball.
10. Demostrar habilitat en l'execució de procediments i tècniques d'infermeria.
11. Elaborar els plans d'atenció infermera tenint en compte el consens i les recomanacions de l'equip d'atenció.
12. Establir una relació empàtica i respectuosa amb el pacient i la família, d'acord amb la situació de la

- persona, el problema de salut que té i l'etapa de desenvolupament.
13. Expressar-se de manera fluida, coherent i adequada a les normes establertes, tant oralment com per escrit.
 14. Fer plans de cures infermeres per intervenir de manera adequada i avaluar l'impacte de la pròpia intervenció.
 15. Integrar-se en equips de treball multidisciplinari i interdisciplinari i compartir objectius comuns.
 16. Planificar el pla de cures d'infermeria fent partícip a la persona atesa, informant-los de la seva situació.
 17. Planificar les cures considerant les opinions, les creences i els valors de les persones a qui van dirigides.
 18. Reconèixer i afrontar els canvis amb facilitat
 19. Respectar l'entorn medi ambiental i fomentar el desenvolupament sostenible.
 20. Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.
 21. Revisar i avaluar periòdicament les situacions de salut i les intervencions d'infermeria dutes a terme.
 22. Treballar en col·laboració i de manera responsable per aconseguir els objectius prèviament planificats i garantir la continuïtat assistencial.
 23. Valorar i tractar les persones d'una manera holística, tolerant i sense emetre judicis de valor.

Continguts

El fil conductor de tota l'assignatura serà la realització i l'aplicació del procés d'atenció d'infermeria com a metodologia científica de resolució de problemes, amb el marc del model conceptual de Virginia Henderson.

Procés d'atenció d'infermeria amb el model de Virginia Henderson:

VALORACIÓ: aquesta es portarà a terme per sistemes (signes i símptomes) i per les 14 necessitats bàsiques. Per fer-ho, l'estudiant tindrà en compte la recollida de dades objectives i subjectives, mitjançant l'observació, l'entrevista i l'examen físic (inspecció, palpació, percussió i auscultació).

D'aquesta valoració s'identificaran les manifestacions d'Independència, les de dependència (àrees: Manca de coneixements, Manca de Força i Manca de Voluntat) i l'autonomia de la persona. Posteriorment, aquestes dades s'hauran d'organitzar i registrar segons les normes establertes per la institució.

DIAGNÒSTIC: Fase d'identificació i formulació dels problemes detectats. Es contempen els següents:

1) **Diagnòstics Infermers:** Segons la NANDA (1990) és el "judici clínic sobre la resposta d'un individu, família o comunitat en front a processos vitals o problemes de salut reals o potencials. Els diagnòstics infermers proporcionen la base per a la selecció de l'actuació infermera destinada a aconseguir objectius dels quals la infermera n'és responsable". Situacions que la infermera identifica, valida i tracta de forma independent. Poden ser: Reals, de Risc o de Salut. Per a la seva formulació es recomana seguir la terminologia NANDA.

Al pràcticum es treballaran els Diagnòstics Reals d'ansietat, por, dèficit de coneixements, restrenyiment, privació de la son i neteja ineficaç de les vies aèries, prioritàriament, així com els Diagnòstics de Risc de risc d'ansietat, risc de por, risc de deteriorament de la integritat cutània, risc de restrenyiment, risc de caigudes i risc de síndrome de desús.

2) **Problemes d'autonomia:** Quan una necessitat no està adequadament satisfeta a causa d'una incapacitat física o intel·lectual i la única actuació infermera possible és suplir la persona o capacitar a algú altre. Les necessitats que es poden suplir són:

- Menjar i beure
- Eliminar
- Moure's i mantenir postures adequades
- Vestir-se i desvestir-se
- Mantenir la temperatura corporal dins dels límits
- Mantenir la higiene corporal i la integritat de la pell
- Evitar perills

Per a la seva formulació es recomana seguir la terminologia de: suplència total o parcial.

3) Problemes de col·laboració: Problemes susceptibles de ser tractats en col·laboració amb d'altres professionals. Situacions relacionades amb la patologia. Cures infermeres de vigilància de la persona afectada per un problema de salut, aplicació d'ordres mèdiques com la medicació o d'altres tractaments, proves diagnòstiques. Poden ser: Problemes Reals (PI) o Complicacions Potencials (CP). Al pràcticum es prioritzarà els problemes de col·laboració d'infecció i dolor.

Per a la seva formulació es recomana seguir la terminologia mèdica.

PLANIFICACIÓ: Tan dels Diagnòstics d'infermeria, els Problemes d'Autonomia com dels Problemes de Col·laboració, es contemplaran els objectius i es planificaran les intervencions/activitats adients pels mateixos.

EXECUCIÓ: Es duran a terme aquelles intervencions i/o activitats planificades. S'ha de tenir present la preparació prèvia i el registre posterior.

AVALUACIÓ: Per la mateixa, l'estudiant haurà de ser capaç de valorar novament la situació per, finalment, prendre les decisions adients.

Metodologia

Pràctiques clíniques

Les pràctiques clíniques donen l'oportunitat a l'estudiant de desenvolupar coneixements, habilitats, actituds i valors en un àmbit professional real i complex, acompanyat sempre d'un professional d'infermeria.

Consten d'una estada de set setmanes en un servei d'hospitalització adient a les necessitats de formació i durant les quals cada estudiant tindrà assignat una infermera de la unitat on realitza les pràctiques que vetlla i guia el seu procés d'aprenentatge de forma individualitzada i continuada.

Els torns i horaris queden determinats, majoritàriament, de la següent manera:

a- Dilluns, dimecres i divendres de 8 a 20 hores

b- Dimarts, dijous i dissabtes de 8 a 20 hores

c- De dilluns a divendres de 8 a 15 hores

d- De dilluns a divendres de 15 a 22 hores

Aquests horaris poden ser modificats en funció de les necessitats dels serveis.

Seminaris de casos clínics

La seva finalitat és fomentar l'anàlisi, reflexió i l'aprenentatge de les situacions sorgides en la complexitat del context assistencial. Es treballarà la metodologia infermera com a eina bàsica d'anàlisi i resolució de problemes. Es realitzarà en petits grups d'estudiants els divendres programats dins del període de pràctica clínica.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Supervisades			
Pràctiques clíniques	240	9,6	2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 19, 20, 21, 22, 23

Seminaris de seguiment del pràcticum	14	0,56	1, 2, 3, 4, 8, 9, 11, 13, 14, 15, 16, 18, 22
Tipus: Autònomes			
Autònoma. Consultar documents dels centres. Preparar els casos. Analitzar el procés de cures realitzat.	43	1,72	1, 3, 4, 8, 11, 14, 16, 17, 21

Avaluació

Criteris d'avaluació

La qualificació final de l'assignatura correspon al sumatori de la nota de les pràctiques clíniques (PCL) i l'obtinguda a la discussió de cassos amb la següent ponderació:

- El 60% de la nota correspon a les pràctiques clíniques.
- El 40% de la nota correspon a la discussió de cassos

Per aprovar l'assignatura cal tenir aprovades les pràctiques clíniques amb una nota mínima de 5.

Pràctiques Clíniques (PCL):

- Avaluació continuada al llarg del període. Aproximadament a la meitat, la professora responsable, juntament amb la infermera, farà un resum de la informació obtinguda fins el moment i la comentarà amb l'estudiant. En aquesta avaluació, de caràcter formatiu, es treballarà el nivell d'assoliment dels objectius proposats, els punts forts a destacar i els punts febles a millorar amb les recomanacions pertinents. De la mateixa manera, l'estudiant farà la seva autoavaluació i la comentarà amb la professora.
- Avaluació finalista. En finalitzar el període de pràctiques clíniques, la infermera complimentarà un informe final sobre les competències assolides per l'estudiant. De la mateixa manera, en finalitzar el període l'estudiant farà la seva autoavaluació i la comentarà amb la infermera i la professora.

L'assistència és obligatòria en la totalitat de les hores programades i en el torn i horari assignat. Aquelles faltes d'assistència justificades s'hauran de recuperar dins del període de pràctiques clíniques programades prèvia autorització de la professora responsable i del servei de pràctiques.

Seminaris de discussió de cassos:

- Avaluació continuada al llarg de les sessions. S'avaluarà l'elaboració, presentació i discussió d'aquelles activitats setmanals requerides que sorgeixen dins del context de la pràctica clínica. Es valorarà la fonamentació dels treballs, les evidències que sustenten les aportacions, la bibliografia utilitzada i l'expressió fluida, coherent i adient ja sigui de forma oral com escrita. També es tindrà en compte la capacitat de treball en grup, el respecte a la pluralitat de idees, persones i situacions.
- Avaluació finalista. L'últim dia de les sessions l'estudiant lliurarà en format paper i electrònic les activitats corresponents als seminaris de cassos clínics: (PAI i pràctica reflexiva). El lliurament d'aquests treballs és obligatori.

L'assistència a les sessions de discussió de cassos és obligatòria. Es considerarà NO aprovat si l'estudiant no assisteix a més d'una sessió.

La realització de treballs o cassos és obligatòria. La no presentació d'algun d'ells repercuteix negativament en l'avaluació

Obtenció de la qualificació final

Segons l'acord 4.4 del Consell de Govern 17/11/2010 de la normativa d'avaluació, les qualificacions seran:

Suspens: de 0 a 4,9

Aprovat: de 5,0 a 6,9

Notable: de 7,0 a 8,9

Excel·lent: de 9,0 a 10

Matrícula d'honor de 9,0 a 10

Els estudiants que no hagin superat l'assignatura per mitjà de l'avaluació continuada es podran presentar a una prova de síntesi, sempre que hagin realitzat les hores planificades del pràcticum.

Casos Particulars

El tractament de casos particulars es valorarà a la comissió conformada a tal efecte.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
2 Seminari de seguiment del pràcticum. Presentació treballs (PAE i reflexió escrita).	40%	1,5	0,06	1, 2, 3, 4, 8, 9, 11, 14, 15, 22
Pràctica clínica: avaluació continuada durant la pràctica clínica	60%	1,5	0,06	2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23

Bibliografia

En consonància amb la metodologia utilitzada de l'Aprenentatge Basat en Problemes (ABP) i, donat que una de les competències generals que es pretén que adquireixi l'estudiant és la de desenvolupar estratègies per a un aprenentatge autònom, no s'especifica bibliografia. L'estudiant ha de fer-se competent en la cerca i gestió de la informació.